

Tijdens de opleiding tot arts heeft iedere aios al een professionele vorming doorgemaakt, deze ingezette ontwikkeling krijgt een verdieping tijdens de opleiding tot psychiater.

Er worden specifieke eisen aan een goede psychiater gesteld. Zij moet goed contact kunnen maken met vrijwel iedere patiënt ook gedurende ernstige ziekteperioden. Dit contact is immers de basis voor de behandeling. Een psychiater moet op verschillende manieren kunnen communiceren en interveniëren. Daarnaast is het invoelend vermogen, wat de stoornis voor de cliënt betekent, welke gevolgen dit heeft voor zijn functioneren en zijn omgeving van groot belang. Tenslotte moet een psychiater kunnen reflecteren wat haar handelen voor effect heeft op de cliënt, zijn omgeving, het team en haarzelf. Als psychiater gebruik je jezelf, dus als een belangrijk instrument.

Communicatieve vaardigheden en reflecterend vermogen worden ontwikkeld door het opdoen van ervaring met verschillende cliënten populaties en door het veelvuldig begeleid reflecteren op handelen en gevoel. Hierdoor leer je als aios je eigen reactiepatronen en gevoeligheden kennen. Hieronder worden de specifieke leermomenten benoemd:

- Supervisie: wekelijks 1 vast uur: aios met de stagebegeleider. Tijdens de werkbegeleiding komen vragen aan de orde, zoals: Waarom moet ik soms even stilstaan en niet direct handelen. Welk effect heeft dit op de behandeling. Waarom moet ik de tijd nemen om contact te maken met depressieve mensen. Waarom past een directe communicatiestijl niet altijd in contact met psychotische cliënten?
- Mentoraat: 1 vast uur per 2 weken tussen aios en een psychiater die niet de stagebegeleider is. Het mentoruur gaat meer over vragen, hoe stel ik me op in een team? Of naar mijn supervisor? Wat doe ik als voor de vierde keer hetzelfde gevraagd wordt door het team? Balans werk-privé, zelfreflectie en groei en ontwikkeling.
- De supervisie over de psychotherapieën dragen bij aan ervaring en inzicht in de gevolgen van niet medicamenteuze interventies, tegenoverdrachtfenomenen en wat dit betekent.
- Tijdens het onderwijs komen maatschappelijke thema's aan de orde, ook onderwerpen als beleid, management, samenwerken en conflictbeheersing krijgen aandacht.
- Maatschappelijke stages bieden inzicht in de maatschappelijke consequenties van psychiatrische stoornissen, de begeleiding, juridische regels e.d. Ook netwerken en samenwerken met andere instellingen komen aan de orde.
- In de leertherapie komen vragen aan de orde zoals: Waarom durf ik me niet kwetsbaar op te stellen? Wat maakt dat ik het moeilijk vind om stil te staan. Waarom durf ik niet naar trauma's te vragen. Waarom durf ik niet voor mijzelf op te komen. Waarom moet alles direct helemaal perfect zijn?
- Intervisie: Eenmaal per maand op donderdagmiddag met collega aios en een externe psychiater biedt ruimte om met elkaar van gedachten te wisselen over lastige zaken tijdens het werken en leren als aios en elkaar feedback te geven.
- De MAT- training is gericht op het aangeven van grenzen naar cliënten, maar ook naar collegae en de organisatie, op een dusdanige manier, dat de relatie goed blijft.
- Complexe casus en dilemma's komen aan de orde tijdens een ethisch beraad.
- Tijdens de gesprekken met de opleider komen zaken die gaan over de professionele vorming ook aan de orde. Tegen het eind van de opleiding kunnen aios deelnemen aan de cursus beleidspsychiatrie van het consortium op Schiermonnikoog,